

1. Yleistä

Tornion Energia Oy:n (jäljempänä verkonhaltija) sähkönjakeluverkkoon liittymisessä noudatetaan yleisiä liittymisehtoja (**LE 2019**). Niitä ehtoja täydentävät seuraavat verkonhaltijan hallinnon hyväksymät soveltamisohjeet ja hinnoitteluperusteet. Nämä ohjeet koskevat kulutuksen liittämistä. Tuotannon liittämisestä sovitaan tapauskohtaisesti erillisen ohjeen mukaisesti.

Liittyminen voi tapahtua 400/230 V pienjänniteverkkoon, 20 kV keskijänniteverkkoon tai tapauskohtaisesti 110 kV verkkoon. Kullekin tontille tai rakennuspaikalle rakennetaan vain yksi sähköliittymä.

Liittymissopimus tehdään kirjallisesti. Liittymissopimusta ei voi siirtää koskemaan toista sähkönkäyttöpaikkaa. Liittyjä voi siirtää liittymissopimuksen, jossa määritetty liittymismaksu on maksettu, kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle liittymisehtojen mukaisesti, edellyttäen, että siirrosta ilmoitetaan verkonhaltijalle luotettavasti.

Ennen 1.5.2008 rakennetuissa kohteissa sovelletaan rakentamisajankohdan käytäntöä.

2. Pysyvän pienjänniteliittymän rakentaminen

2.1 Liittämiskohta

Pienjänniteverkossa liittämiskohta on ilmajohtoverkossa pylvään varoke-erotin ja maakaapeliverkossa tontin raja. Tornion Energia Oy määrittelee liittämiskohdan liittymissopimuksessa. Liittyjä vastaa liittymiskaapelin rakentamisesta omistamallaan tai hallitsemallaan alueella (asemakaava-alueella tonttialue, haja-asutusalueella erotetun tilan alue).

Liittyjän rakentaman tonttiosuuden ja verkonhaltijan rakentaman liittymisjohdon osan ja mahdollisen maadoituskuparin yhteen kytkentä sisältyy liittymismaksuun ja verkkoyhtiö tekee sen sähköurakoitsijan tilauksesta.

Verkonhaltija rakentaa liittymismaksulla pienjänniteliittymisjohdon alueella, joka ei ole liittyjän omistuksessa tai hallinnassa.

Liittyjä saa rakentaa liittymisjohdon vain omistamalleen tai hallinnassaan olevalle alueelle.

2.2 Tekniset vaatimukset

Tornion Energia Oy määrittelee liittymisjohdon tekniset vaatimukset. Liittymiskaapelin on oltava liittymissopimuksessa mainittua verkonhaltijan käyttämää tyyppiä.

2.3 Omistusraja

Liittymisjohdon omistaa ja sen kunnossapidosta vastaa verkonhaltija niiltä osin kuin se on johdon rakentanut. Liittyjä vastaa asentamastaan liittymisjohdon osasta ja sen mahdollisesti aiheuttamista häiriöistä.

2.4 Kaivuutyöt

Pienjänniteliittymissä verkonhaltija vastaa kaapeliojan kaivusta ja peitosta tonttialueen ulkopuolella. Tontin sisällä niistä vastaa liittyjä kustannuksellaan. Maakaapelin asentamisen yhteydessä verkonhaltija voi oikaista myös puhelin- ja antennikaapelin samaan kaivantoon, jos ne ovat valmiiksi paikan päällä ja asennusreitti on sama kuin sähköliittymällä.

3. Mittauskeskus ja pienjänniteliittymän pääsulakkeet

Mittauskeskus sijoitetaan ulos tai erilliseen tilaan, johon Tornion Energia Oy:llä on pääsy. Liittymän pääsulakkeet sijaitsevat kiinteistön pääkeskuksessa ja kuuluvat liittyjän hankintaan. Pääsulakkeet on voitava sinetöidä. Pääsulakkeiksi ei hyväksytä johdonsuojakatkaisijoita.

Liittymisjohto päättyy pääkeskukseen, johon sijoitetaan asuntojen noususulakkeet ja kiinteistön pääsulakkeet sekä energiamittari. Keskuksen varusteineen hankkii liittyjä.

Yli 63 A:n pienjänniteliittymät tulee rakentaa virtamuuntajamittauksella varustettuna.

4. Pysyvän keskijänniteliittymän rakentaminen

Keskijänniteliittymisjohdon (nimellisjännite 20 kV) rakentaa kokonaisuudessaan verkonhaltija. Ilmajohdoverkossa liittämiskohta on liittymisjohdon liityntäpiste Tornion Energia Oy:n pylväässä. Kaapeliverkossa liittämiskohtana ovat Tornion Energia Oy:n kaapelien liityntäpisteet liittyjän kojeistossa.

Liittyjä varaa kojeistostaan veloituksetta kaksi kuormanerottimella varustettua kennoa Tornion Energia Oy:n kaapeleille. Ko. kennot omistaa ja kunnossapitää liittyjä, mutta vain Tornion Energia Oy:llä on oikeus käyttää kennoissa olevia kytkinlaitteita. Yksityiskohdista osapuolten kesken sovitaan kussakin tapauksessa erikseen kirjallisesti.

Keskijänniteliittymismaksua vastaan verkonhaltija:

- varaa liittymätehoa vastaavan kapasiteetin keskijänniteverkon siirtotehosta.
- asentaa liittymisjohdot ja kaapelipäätteet niille varattuihin kennoihin.
- Mittamuuntajat toimittaa liittyjä verkonhaltijalla hyväksytettyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Muuntamoiden rakentamisessa noudatetaan Head Power-rakentamisohteistusta.

5. Mittarointi

Liittymismaksuun ei sisälly mittarointia. Liittymät varustetaan tuntimittauksella. Mittauksen toimittaa asianomaista maksua vastaan verkkoyhtiö.

Mittaroinnissa sekä asetettaessa vaatimuksia liittyjän asentamille mittamuuntajille sovelletaan Sähköenergiailiitto ry:n suosituksia 'Vapaan sähkökaupan mittaus' ja Sähkölämmityskeskusten mittauskytkennät 7/92' sekä SFS-standardia 3381.

6. Liittymän tilaaminen

Sekä uuden liittymän rakentaminen että vanhan liittymän muuttaminen suoritetaan ainoastaan liittymän verkonhaltijalle toimittaman täydellisesti täytetyn liittymissopimuslomakkeen perusteella.

Liittymissopimuksesta tulee ilmetä, tilataanko liittymisjohdon rakentaminen myös liittymän alueella verkonhaltijalta vai ei sekä tilattavan mittaroinnin määrä.

Liittymissopimuksen mukana toimitetaan aina asemapiirros sekä pysyvää liittymää tilattaessa lisäksi pääkeskuskaavio, mittauskaaviot ja mahdollinen nousukaavio.

Liittymän sähköurakoitsijan on sovittava tarkka liittämisaika Tornion Energia Oy:n yhteyshenkilön kanssa ja toimitettava ennen jännitteenkytkentää allekirjoitettu käyttöönottoilmoitus em. henkilöille.

Asiakkaasta tai hänen sähköurakoitsijastaan johtuvista turhista kytkentäkäynneistä veloitetaan täysimääräiset matka- ja työ kustannukset asiakkaalta.

7. Liittymismaksun määräytyminen ja vyöhykehinnointelu

Liittymismaksu määräytyy liittymismaksuperusteissa mainitun hinnaston mukaisesti tai hintavyöhykkeiden ulkopuolella erillisen tarjouksen perusteella riippuen liittymän sijainnista.

Hintavyöhykkeiden etäisyysmäärittely perustuu rakentamiskustannusten rajakustannushintaan, joissa on huomioitu verkoston vaatima kapasiteettivaraus, sekä taajama-alueella yhteiskaapeloinnin tuoma hyöty. Etäisyys lasketaan lyhintä reittiä pitkin.

Pääsulakkeen nimellisvirta/teho (keski-jännitteellä muuntajateho) määrää liittymän perushinnan. Perushinta on arvonlisäveroton. Liittymismaksuun voi vyöhykehinnointelun ulkopuolella perushinnan lisäksi kuulua korotettu liittymismaksu, joka määräytyy liittymisjohdon pituuden perusteella ja on arvonlisäverollinen. Uudet liittymät toteutetaan kolmivaiheisina.

Tornion Energia Oy noudattaa liittymismaksuissa ns. vyöhykehinnointelua, jonka periaatteet Energiamarkkinavirasto on vahvistanut valtakunnallisesti noudatettavaksi.

7.1 Vyöhyke I

Vyöhykkeen I hintoja sovelletaan taajamassa voimassaolevalla asemakaava-alueella. Ei koske ranta-asemakaavoja, eikä vanhoja rantakaava-alueita.

7.2 Vyöhyke II

Etäisyys on enintään 600 m liittämiskohtaan olevalta jakeluverkon valmiilta 20-kV:n muuntajalta edellyttäen, että liittäminen ko. muuntamoon on teknistaloudellisesti mahdollista (oikosulkuvirta > 250 A ja jännitejähkyys < 10 V/10 kW) ja että verkko voidaan rakentaa vakiorakentein.

7.3 Vyöhyke III (Muut kuin vyöhykkeisiin I ja II kuuluvat alueet)

Liittymismaksu perustuu joko aluehintaan tai tapauskohtaiseen hinnoitteluun ja on aina vähintään vyöhykkeen II hinnaston suuruinen.

Vyöhykkeiden (I – III) hinnoittelua ei sovelleta liittyessä verkkoon, jossa aluehinnoittelu on voimassa.

7.4 Aluehinnoittelu

Aluehinta määritellään laskettujen kustannusten mukaan ko. alueen potentiaalisista liittyjistä. Potentiaalisilla liittyjillä tarkoitetaan alueen kaavoitettuja tontteja ja alueella olemassa olevia kiinteistöjä, joiden voidaan olettaa liittyvän sähköverkkoon kohtuullisen ajan eli kymmenen (10) vuoden kuluessa. Myös poikkeuslupakohteet otetaan mukaan potentiaalisia liittyjiä määriteltäessä.

Sähköverkon ja liittymien rakentamisen ohjeellisena ehtona on, että vähintään 50 % alueen potentiaalisista liittyjistä tekee liittymissopimuksen.

Mikäli alueen liittyjien määrä jää alle 50 %:n, liittymismaksu määräytyy siten, että kustannukset jaetaan liittyjien määrällä. Tässä tapauksessa liittymissopimukseen tulee 10 vuoden palautusehto, jolloin liittyjille palautetaan osa liittymismaksusta aina, kun ko. alueelle tulee uusia liittyjiä. Kun 50 %:n raja ylittyy, siirrytään aluehintaan.

Tornion Energia Oy:n korottaessa liittymismaksuja korotetaan myös aluehintoja vastaavasti.

Vyöhykkeellä 3 sähköverkon rakentamiskustannukset määritellään keskimääräisten yksikköhintojen mukaan. Yksikköhintojen ylärajana pidetään kuitenkin Energiamarkkinaviraston määrittelemiä indeksillä korjattuja verkostokomponenttien yksikköhintoja.

7.5 Palautusehto ja aluehinnan voimassaoloaika

Aluehinnat ovat voimassa kymmenen (10) vuotta. Tämän jälkeen ko. alueella siirrytään normaaliin vyöhykehinnoitteluun.

7.6 Tapauskohtainen hinnoittelu

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa liittymät hinnoitellaan todellisten verkostokustannusten mukaisesti. Liittymästä veloitetaan vyöhykkeen II mukainen liittymismaksu ja sen ylittävä osa rakentamiskustannuksista korotettuna liittymismaksuna.

Jos pienjänniteliittyjän tehontarve edellyttää muuntamon rakentamista, liittyjä luovuttaa korvauksetta kiinteistöstään verkonhaltijan ohjeiden mukaisen tilan muuntamon sijoittamista varten.

Liittyjän tiloihin rakennettava muuntamo voi tulla verkonhaltijan omistukseen vain silloin, kun se voidaan jo suunnittelun alkuvaiheessa sijoittaa käyttötoimenpiteiden

kannalta järkevään paikkaan ja sähkön toimitus myös naapurikiinteistöihin on teknisesti mahdollista. Kiinteistön pääkeskus on sijoitettava muuntamotilan viereen.

7.7 Jälkiliittyjälauseke

Jälkiliittyjälausekkeen palautusehto lisätään kaikkiin tapauskohtaiseen hinnoitteluun perustuviin sopimuksiin, joissa liittymismaksu on vähintään 50 % vyöhykkeen II hintaa kalliimpi.

Palautus päättyy kymmenen (10) vuoden kuluttua liittymissopimuksen allekirjoittamisesta. Palautus päättyy ennen em. aikaa silloin kun alueelle tehdään asemakaava. Tällöin alueen sähköverkko uusitaan, eikä palautukselle ole perustetta. Jos liittyjää varten rakennettuun verkkoon liittyy ennen palautusehdon raukeamista uusia jälkiliittyjiä, jotka vaikuttavat keskimääräisiä liittämiskustannuksia alentavasti, palautetaan vanhoille liittyjille korotetun liittymismaksun se osa, jonka uudet liittyjät ovat maksaneet. Kun palautusehdon tarkoittamaan verkonosaan on tullut liittyjä puolet aluehinnoittelun alarajasta, muodostetaan aluehinnoittelu. Palautusta laskettaessa huomioidaan vain samaan muuntopiiriin tulevat uudet liittyjät.

8. Tuotannon liittäminen

Tuotannon liittymät hinnoitellaan samoilla periaatteilla kulutuksen liittymien kanssa.

Alle 2 MVA:n tuotantolaitoksilta peritään ne rakentamiskustannukset, jotka muodostuvat yksinomaan tuotantolaitosta palvelevan verkonosan ja laitteistojen rakentamisesta. Kohteissa joissa on sähköntuotannon ohella sähkönkulutusta, veloitetaan sähkönkulutuksen osalta liittymismaksu sähkönkäyttökohteita koskevien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti.

Lisäksi tuotannon liittämisessä tulee noudattaa Tornion Energian käytössä olevaa ohjetta:

Pientuotannon liittäminen Tornion Energia Oy:n verkkoon

9. Rakentamiskustannukset

Verkonhaltija määrittelee rakentamiskustannukset käyttäen Energiamarkkinaviraston verkonarvon määrittämisessä käyttämiä indeksillä korotettuja verkostokomponenttien yksikköhintoja.

10. Liittymän muutokset

Liittyjä ja Tornion Energia Oy voivat sopia kirjallisesti pienjänniteliittymän muuttamisesta keskijänniteliittymäksi tai päinvastoin. Tällöin nykyinen liittymä puretaan purkuehtojen mukaisesti ja sen korvaavasta liittymästä tehdään uusi liittymissopimus.

Liittymän pääsulakekoon suurentamisesta peritään lisäliittymismaksu, joka on uutta ja vanhaa pääsulakekokoa vastaavien liittymismaksujen erotus. Tätä sovelletaan alueilla, joissa vyöhyke I tai II on voimassa. Muualla lisäliittymismaksu määräytyy aiheutuneiden verkostokustannusten mukaisesti. Se on

kuitenkin vähintään samansuuruinen kuin vyöhykkeen II vastaavien sulakekokojen mukaisten liittymismaksujen erotus.

Lisäliittymismaksun lisäksi peritään mittaroinnin asennusmaksu ja mittalaitemaksu, mikäli verkonhaltija uusii mittaroinnin liittymän suurentamisen vuoksi. Jos liittymän pääsulaketta pienennetään, ei liittymismaksua hyvitetä, vaan liittymissopimuksen mukainen liittymisoikeus jää voimaan.

Yksivaiheisen liittymän muuttamisesta kolmivaiheiseksi 35 A:n liittymäksi veloitetaan edellä olevasta poiketen puolet (50 %) 3 x 35 A:n liittymismaksusta.

Muissa liittymän muutosta koskevissa erikoistapauksissa nykyinen liittymissopimus puretaan purkuehtojen mukaisesti ja sen korvaavasta liittymästä tehdään uusi liittymissopimus.

Liittymisjohdon siirtäminen, jatkaminen tai lyhentäminen samalla tontilla tai rakennuspaikalla pääkeskuksen sijainnin muuttuessa tehdään laskutyönä. Liittyjä vastaa liittymisjohdon siirrosta tontin sisällä. Liittymän suurentamisesta tai pienentämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa liittyjä.

11. Liittymän ylläpito

Liittymän katkaisemisesta ja jälleenkytkennästä peritään palveluhinnaston mukaiset toimenpidemaksut.

Ainoastaan verkonhaltijalla on oikeus tehdä omistamissaan liittymisjohdoissa asennus-, huolto-, korjaus-, siirto- ja purkutöitä. Liittymissopimus voidaan liittyjän niin halutessa pitää voimassa, vaikka liittymässä ei ole sähkönkäyttöä. Liittymän ylläpidosta tehdään erillinen sopimus. Liittymän ylläpito veloitetaan sähkönkulutusmaksuun sisältyvässä siirtohinnessa. Mikäli sähkönkulutuspaikalla ei ole voimassa olevaa sähköntoimitussopimusta, veloitetaan liittymän ylläpidosta erillisellä laskulla. Ylläpitomaksu on liittymän pääsulakkeiden mukainen kulloinkin voimassa olevan yleissiirtotuotteen 3x25 A:n perusmaksun siirtomaksun suuruinen lisättynä viranomaismaksuilla ja veroilla..

12. Liittymissopimuksen irtisanominen ja liittymismaksun palautus

Pysyvää liittymää koskevan liittymissopimuksen irtisanomisen tulee tapahtua kirjallisesti. Irtisanomisesta tulee ilmetä liittymispaikka, liittyjän nimi ja yhteystiedot ja sopimuspäivämäärä sekä liittymän tunnus. Mikäli irtisanoja ei ole sama kuin liittymissopimuksen tekijä, on irtisanomisesta selvittävä peruste, jolla sopimus on irtisanojalle siirtynyt.

Perushinnaston mukainen liittymismaksu on palautuskelpoinen. Palautettavaa on vain varsinainen liittymismaksu, ei korotettu liittymismaksu, eivätkä mahdolliset yksikköperusteiset maksut. Palautettavan liittymismaksun euromäärä on alkuperäinen maksu ilman korkoja ja indeksi- yms. korotuksia.

Ennen 1.1.1996 allekirjoitettujen liittymissopimusten liittymismaksua ei palauteta lainkaan, koska liittymän purkamiskustannusten lisäksi liittymäjohton rakentamisesta ja mittaroinnista aiheutuneet kustannukset vastaavat keskimäärin liittymismaksua.

1.1.1996 ja sen jälkeen allekirjoitettujen liittymissopimusten osalta palautettavasta liittymismaksusta vähennetään liittyjän erääntyneet saatavat, sekä liittymän purkamisesta ja liittyjän verkosta erottamisesta aiheutuvat kustannukset arvonlisäverollisena.

Mikäli liittymää on suurennettu maksamalla vain liittymismaksujen erotus, on palautettava määrä tällöin alkuperäisen liittymismaksun ja erotuksena maksettujen maksujen summa.

13. Tilapäinen liittymä

Ensisijaisesti pyritään tekemään pysyvä liittymissopimus. Tilapäisliittymästä tehdään aina liittymissopimus, jossa määritellään toimitusaika, laskutusperuste, perittävät laitevuokrat, vakuudet ja muut tarvittavat asiat. Tilauksessa on oltava liitteenä asemapiirros.

Tilapäisen liittymissopimuksen maksimivoimassaoloaika on kaksi vuotta verkonhaltijan allekirjoituspäivämäärästä. Sopimus päättyy tämän ajan kuluttua ilman erillistä irtisanomista.

Jos tilapäinen liittymä ei sijaitse olemassa olevan sähköverkon välittömässä läheisyydessä, joudutaan rakentamaan tilapäinen liittymisjohto. Tilapäinen liittymisjohto tehdään kokonaisuudessaan laskutyönä.

Liittyjä voi rakentaa tilapäisen liittymisjohton hallinnassaan olevan alueen osalta. Tällöin liittymän mittaus ja pääsulakkeet sijoitetaan liittyjän rakentaman johdon alkupäähän.

Mikäli tilapäinen liittymä halutaan rakennettavan joko kokonaan tai osaksi lopullisena liittymisjohtona, voidaan tämä suorittaa, jos se verkonhaltijan harkinnan mukaan on mahdollista ja tarkoituksenmukaista eikä tilapäisliittymä ole lopullista liittymää suurempi. Tällöin liittyjä toimittaa verkonhaltijalle asemapiirroksen, josta ilmenee lopullisen pääkeskuksen sijainti, sekä lopullisen liittymissopimuksen. Liittyjä suorittaa lopullisen liittymismaksun normaalisti. Myöhemmin tarvittava liittymisjohton siirto tehdään verkonhaltijan toimesta laskutyönä tai liittyjä vastaa itse siirtotyöstä, mikäli liittymisjohto on hänen omistuksessaan.

Tapauksissa, joissa tarvittavaa sähkötehoa ei voida antaa pienjänniteverkosta tai työmaan sähkölaitteet voivat häiritä muiden liittyjien sähkökäyttöä, tilapäisliittymä toteutetaan keskijänniteliittymänä. Työmaa-aikaisen muuntamon hankinta ja käyttö kuuluu liittyjän vastuulle.

13.1 Tilapäisen liittymän veloitusperusteet

Mikäli ennalta tiedetään sähkökäyttötarpeen jäävän lyhytaikaiseksi, kuten rakennustyömaat, huvitilaisuudet jne., ei peritä liittymismaksua, vaan palveluhinnaston mukaiset kytkentä- ja irrotusmaksut. Mikäli tilapäisliittymä sisältää verkonrakennustöitä (muuta kuin pelkät kytkennät ja mittaroinnin) peritään todelliset verkostokustannukset liittyjältä palveluhinnaston mukaisesti.

Verkonrakennusmateriaali on asiakkaan omaisuutta.

Torniossa 1.12.2016

TORNION ENERGIA OY